

92-gruppen

c/o Danmarks Naturfredningsforening
Masnedøgade 20, 2100 København Ø
Tlf: 39 17 40 32, 39 17 40 00
Faxnummer: 39 17 41 41
E-mail: 92-gruppen@dn.dk
Website: www.92grp.dk
Koordinator: John Nordbo

Statsministeriet
Statsminister Anders Fogh Rasmussen
Prins Jørgens Gård 11
1218 København K

København, d. 7. marts 2005

EU's forårstopmøde den 22.-23. marts 2005

Kære Anders Fogh Rasmussen,

På EU's forårstopmøde i Bruxelles den 22.-23. marts skal stats- og regeringscheferne gøre status og udstikke retningslinierne for det videre arbejde med Lissabon-strategien og EU-strategien for bæredygtig udvikling. Forårstopmødet forventes også at skulle træffe beslutninger om EU's klimapolitik og –mål.

Med dette brev vil 92-gruppen opfordre dig til at arbejde for, at topmødet behandler EU's mål om en bæredygtig udvikling og styrket miljøbeskyttelse med samme seriøsitet som spørgsmålet om økonomisk vækst og konkurrenceevne. Miljødimensionen i Lissabon-strategien skal styrkes, ikke svækkes.

Efter forårstopmødet skal Danmark og flere andre EU-lande afholde folkeafstemninger om EU's nye forfatningstraktat. I den forbindelse vil det sende et meget dårligt signal til EU's borgere, hvis forårstopmødet bekræfter den nuværende tendens til at sætte økonomisk vækst og konkurrenceevne over alt andet. Vi vil stærkt opfordre dig og Det Europæiske Råd til at vise, at forfatningstraktatens målsætninger om bæredygtig udvikling og forbedret miljøkvalitet er en korrekt varebetegnelse for det europæiske samarbejde.

Kommissionens synteserapport om Lissabon-strategien (KOM(2005)24) placerer strategien indenfor EU's generelle målsætning om bæredygtig udvikling, men i praksis kobles miljødimensionen fra. Fremme af miljøinnovation og miljøteknologi omtales kun i meget generelle og uforpligtigende vendinger.

92-gruppen – Forum for Bæredygtig Udvikling er et samarbejde mellem 20 danske miljø- og udviklingsorganisationer. 92-gruppens organisationer arbejder blandt andet aktivt med opfølgningen af Verdenstopmødet om Bæredygtig Udvikling i Johannesburg, 2002.

92-gruppen består af: Arbejderbevægelsens Internationale Forum, Care Danmark, Danmarks Naturfredningsforening, Dansk International Bøssætningservice, Dansk Ornitologisk Forening/BirdLife Danmark, Det Økologiske Råd, FN-forbundet, Folkekirken Nødhjælp, Greenpeace, Danmarks Jægerforbund, Kvindernes U-landsudvalg, Landsforeningen for Økosamfund, Mellemføleligt Samvirke, Natur og Ungdom, Nephthes, Netværket for økologisk folkeoplysning og praksis / Øko-net, Organisationen for Vedvarende Energi OVE, U-landsforeningen Svalerne, U-landsorganisationen Ibis, WWF Verdensnaturfonden.

De relaterede meddelelser - den miljøpolitiske redegørelse (KOM(2005)17) og meddelelsen om revision af bæredygtighedsstrategien (KOM(2005)37) - kompenserer lidt for den dårlige balance i synteserapporten, men de formår ikke at skjule Kommissionens retræte fra målet om fuld integration mellem de tre dimensioner af en bæredygtig udvikling.

I sin præsentation af synteserapporten i Europa-Parlamentet sammenlignede Kommissionsformand Barroso de tre dimensioner af bæredygtig udvikling med sine tre børn. Han elsker alle tre, men han vælger at fokusere på det syge barn (økonomien) indtil han er rask igen. Det er det store problem: Mens Kommissionen har al opmærksomhed rettet mod "økonomi-barnet", som blot er forkølet, opdager den ikke, at "miljø-barnet" har en livstruende sygdom, som på sigt vil gå ud over hele familiens helbred.

Hedebølgen som ramte Europa i 2003 er typisk for de effekter, der forventes som følge af klimaforandringerne, og den er bare et af symptomerne på denne livstruende sygdom. I sommeren 2003 døde 20.000 mennesker som følge af en kombination af overophedning og øget luftforurening. Hertil kom omfattende skovbrande samt tab af høstudbytte mv. for mere end 10 milliarder euro (jfr. Kommissionens Memo/05/42). Uden en ambitiøs global klimaindsats forventes endnu værre effekter i rige såvel som fattige lande.

Hvis EU skal blive den mest konkurrencedygtige økonomi i verden har vi to muligheder. Vi kan øge presset på miljøet og de globale naturressourcer endnu mere eller vi kan ændre vores produktions- og forbrugsmønstre radikalt, så vi sikrer en afkobling mellem økonomisk vækst og miljøbelastning. Den første mulighed vil skade vores konkurrenceevne på langt sigt. Den anden mulighed kan derimod styrke økonomi, beskæftigelse og miljø på både kort og langt sigt hvis indsatsen skrues rigtigt sammen.

I den brede politiske aftale om "Danmark i det udvidede EU" slås det fast, at Danmark vil bruge EU til at fremme en miljømæssig bæredygtig udvikling og at Europas konkurrenceevne bl.a. skal styrkes gennem en øget satsning på vedvarende energi, renere teknologi og anden miljøteknologi. Det fremgår også, at Danmark vil arbejde for, at EU aktivt søger en ambitiøs aftale om reduktion af drivhusgasser, i god tid før Kyotoaftalens første fase udløber i 2012. Vi håber at du vil bidrage til at forårstopmødet effektivt fremmer disse mål.

92-gruppens anbefalinger til forårstopmødet

Lissabon-strategien og strategien for bæredygtig udvikling

Udvikling af miljøteknologi er Kommissionens primære bud på hvordan EU de kommende år skal fremme synergier mellem økonomi, beskæftigelse og miljø. Men udvikling af miljøteknologi, og herunder investering i forskning og udvikling, er ikke meget værd, hvis der

ikke samtidig opstilles rammebetingelser for erhvervslivet og borgerne, som gør brug af miljøteknologi – og afskaffelse af den mere forurenende teknologi – til en god forretning for både producenter og forbrugere. For at skabe reel fremgang bør forårstopmødet vedtage følgende forpligtigelser, virkemidler og tidsfrister:

- 1) Kommissionen bør opfordres til i 2005 at vedtage en strategi for indførelse af markedsbaserede virkemidler på miljøområdet. Den bør indeholde konkrete forslag til hvordan EU kan gennemføre målet om at miljøomkostninger skal afspejles i markedspriserne. Kommissionen stillede en sådan strategi i udsigt i 2004, og Det Europæiske Råd bør ikke acceptere yderligere forsinkelser.
- 2) Medlemslandene bør forpligtes til i 2005 at vedtage handlingsplaner med bindende målsætninger for offentlige grønne indkøb.
- 3) Det Europæiske Råd bør pege på en konsekvent håndhævelse af EU's eksisterende miljøregulering som et væsentligt virkemiddel i forhold til at fremme miljøinnovation og miljøteknologi. Kommissionen bør opfordres til at afsætte flere ressourcer til behandling af klager over manglende overholdelse af EU's miljøregler.
- 4) Vedtagelse, senest ved forårstopmødet i 2006, af en handlingsplan for afskaffelse af subsidier, der skader miljøet eller udviklingsmulighederne for de fattige lande..
- 5) Støtte til forslagene i Kommissionens evaluering af handlingsplanen for miljøteknologi (ETAP) og fremme arbejdet med miljøpræstationsmål for produkter og serviceydelser, f.eks. gennem vedtagelse af rammedirektiver og nationale handlingsplaner.
- 6) Alle medlemslande skal forpligtes til at indføre systemer for tilvejebringelse af grøn risikokapital inden udgangen af 2006.

Udover disse konkrete virkemidler opfordrer vi forårstopmødet til at:

- a) Bekræfte EU's mål om bæredygtig udvikling som den overordnede ramme for alle interne og eksterne politikker samt princippet om integration af miljøbeskyttelseskrav i alle politikker.
- b) Bekræfte målene i EU-strategien for bæredygtig udvikling og opfordre Kommissionen til at præsentere en revideret bæredygtighedsstrategi i juni 2005 med fokus på konkrete forslag til at realisere disse mål. Strategien skal omfatte både den interne og den eksterne dimension af bæredygtighed.
- c) Understrege at EU's bidrag til en globalt bæredygtig udvikling skal omfatte en øget udviklingsbistand med en konkret tidsplan for snarlig opfyldelse af 0,7% målet.
- d) Understrege at målet om bæredygtig udvikling i Europa og globalt skal spille en afgørende rolle i de videre forhandlinger om det finansielle perspektiv for 2007-2013.
- e) Understrege at EU underminerer mulighederne for økonomisk vækst på langt sigt hvis væksten ikke baseres på en mindsket ressourceanvendelse og miljøbelastning.

- f) Bekræfte EU's mål om at standse nedgangen i biodiversitet inden 2010 og opfordre til snarlige fremskridt med indikatorer, der belyser om EU når målet eller ej.
- g) Understrege de potentielle fordele ved en stærk kemikalielov i EU (REACH).
- h) Understrege, at konsekvensvurderinger af politiske forslag skal analysere og beskrive de langsigtede miljøkonsekvenser lige så grundigt som de økonomiske konsekvenser. Derudover bør konsekvensvurderinger af miljøreguleringen se på de samlede økonomiske konsekvenser for samfundet – ikke kun på omkostningerne for de forurenende virksomheder.

Klimapolitik og -mål

92-gruppen opfordrer dig til at arbejde for, at EU vedtager klimamål, som kan sikre opfyldelse af EU's mangeårige målsætning om at begrænse de menneskeskabte klimaforandringer til maksimalt 2 grader Celcius ift. det førindustrielle niveau, og som er med til at drive de internationale klimaforhandlinger frem.

Vi er helt uenige med Kommissions strategi, som den fremlægges i Memo/05/42. EU bør ikke se tiden an og anvende 2005 til at undersøge, hvad der kan ligge i en post-2012 strategi. Elementerne i sådan en strategi er i hovedsagen kendte, ligesom de øvrige landes grundlæggende positioner. Det, der i stedet er brug for, er en klar og utvetydig udmelding om, at EU er parat til at tage ansvar for at nedbringe egne udledninger af drivhusgasser og for at bistå andre lande.

Hvis EU's 2-graders målsætning skal nås, vil der være behov for, at de rige lande reducerer deres udledninger af drivhusgasser med i størrelsesorden 30% i 2020 og betydeligt mere i 2050. Danmark bør efter vores opfattelse arbejde for, at EU tager en førerrolle og sætter sig som mål at reducere sine udledninger af drivhusgasser med 40% i 2020 ift. 1990-niveauet. Det vil demonstrere, at EU tror på og arbejder for at skabe velfungerende velfærdssamfund, som ikke er dybt afhængige af fossile brændsler, og det er vigtigt, hvis mellemindkomstlande skal begynde at påtage sig mærkbare forpligtelser i det internationale klimasamarbejde. Samtidig vil et ambitiøst europæisk klimamål være en udstrakt hånd til USA, som har øget sine udledninger kraftigt siden 1990 og derfor vil få overordentlig svært ved at reducere sine udledninger i samme omfang som EU.

Med venlig hilsen

Thomas Færgeman, på vegne af 92-gruppen, som i denne sammenhæng tegnes af:

Arbejderbevægelsens Internationale Forum
Care Danmark
Danmarks Naturfredningsforening
Dansk International Bosætningservice
Dansk Ornitologisk Forening/BirdLife Danmark
Det Økologiske Råd
Folkekirkens Nødhjælp
FN-forbundet
Greenpeace
Kvindernes U-landsudvalg
Landsforeningen for Økosamfund
Mellempolkeligt Samvirke
Natur og Ungdom
Nepenthes
Netværket for økologisk folkeoplysning og praksis/Økonet
Organisationen for Vedvarende Energi OVE
U-landsforeningen Svalerne
U-landsorganisationen Ibis
WWF Verdensnaturfonden

Brevet er sendt i kopi til:

Udenrigsminister Per Stig Møller

Miljøminister Connie Hedegaard

Økonomi- og erhvervsminister Bendt Bendtsen

Folketingets Europaudvalg

Folketingets Miljø- og Planlægningsudvalg